

Norsk Folkehjelp

LANDSMØTE
2023

Dagsorden pkt. 6:

Prinsippprogram 2023-2027

**KLIMA
OG
KRISER**

Norsk Folkehjelps 21. ordinære landsmøte
25. – 27. august Scandic Oslo Airport Hotel, Gardermoen

1

2 Vedlegg 1 Dagsorden punkt 6 Prinsippprogram 2023-2027

3 PRINSIPPROGRAM 2023-2027 ETTER SENTRALSTYRETS INNSTILLING

4 **Solidaritet i praksis**

5 Norsk Folkehjelp er en medlemsorganisasjon som ble stiftet av LO i 1939. Vi er fagbevegelsens
6 humanitære solidaritetsorganisasjon og står for fagbevegelsens grunnverdier: Samhold, solidaritet og
7 menneskeverd. Norsk Folkehjelps verdigrunnlag bygger på like rettigheter for alle, uavhengig av
8 kjønn, etnisk tilhørighet, religion, seksuell orientering, funksjonsevne og sosial status. Norsk
9 Folkehjelp er en antirasistisk organisasjon.

10 Norsk Folkehjelp skal være en troverdig, åpen og uredde organisasjon; en organisasjon som tar
11 standpunkt basert på kunnskap og erfaring fra praktisk arbeid og en organisasjon som utfordrer makt
12 og urettferdighet. Vi er en politisk uavhengig organisasjon og skal ta stilling i viktige
13 samfunnsdebatter. Organisasjonen skal gjennomgående være bevisst på likestillingsperspektivet i
14 alle prosesser og programmer. Vårt mål om en mer rettferdig verden innebærer at vi har
15 samarbeidspartnere som kan være i opposisjon til, eller i konflikt med makthavere. Norsk Folkehjelp
16 gjenkjenner gjennom praktisk innsats for andre mennesker. Om vi redder mennesker i nød på fjellet,
17 driver solidaritetsarbeid i lokalsamfunn eller rydder en skolevei for miner, baseres arbeidet på
18 solidaritet fremfor veldedighet.

19 «Solidaritet i praksis» er vår visjon, og kjennetegner vårt arbeid og engasjement. Norsk Folkehjelp
20 arbeider innenfor to kjerneområder: Rettferdig fordeling av makt og ressurser og vern om liv og
21 helse.

22 Norsk Folkehjelp har gjennom flere tiår, utviklet en unik kompetanse innen mine- og eksplosivrydding
23 og politisk påvirkningsarbeid for å forby miner og klasevåpen. Denne kompetansen bruker vi også til
24 å beskytte sivile mot eksplosive våpen før, under og etter konflikt

25 Norsk Folkehjelp er blant de største bidragsyterne til vår nasjonale redningstjeneste. Vi bidrar til
26 førstehjelpsopplæring av befolkningen og bistår samfunnet ved behov. Lokal forankring, og
27 samarbeid mellom offentlig og frivillig sektor gir trygghet og tilgjengelighet når en ulykke eller
28 katastrofe inntreffer. Frivillige organisasjoner spiller en betydelig rolle i den norske
29 samfunnsstrukturen og bidrar til demokratiutvikling. Våre medlemmer bidrar aktivt til sosialt
30 fellesskap, politisk endring, en betydelig andel av velferden og en positiv utvikling av samfunnet.

31 Norsk Folkehjelp har en lang og solid erfaring med partnersamarbeid for en rettferdig fordeling av
32 makt og ressurser. Vi bidrar til at våre partnere kan fremme sin egen agenda og styrke sin innflytelse i
33 samfunnet. Vi har over lengre tid sett en konsentrasjon av makt og ressurser på få hender. Den
34 skjeve fordelingen av makt påvirker hvem som blir hørt og hvilke beslutninger som blir tatt. Sterk
35 folkelig deltakelse og organisering er avgjørende for å endre dette. Kvinners innflytelse må styrkes for
36 at de skal kunne delta på lik linje med menn.

37 Mennesker er på flukt i store deler av verden, men møter stengte grenser. En økende polarisering
38 fører til steile fronter, økt fremmedfrykt og en tydelig motstand mot innvandring i deler av
39 befolkningen. Diskriminering i arbeids- og samfunnsliv og økt ulikhet skaper problemer med
40 inkludering og utfordrer tilliten til hverandre. Norsk Folkehjelp jobber aktivt og målrettet for at
41 asylsøkere og personer med innvandrerbakgrunn blir inkludert og gis mulighet til å bruke sine

Norsk Folkehjelp

42 ressurser og bidra i fellesskapet. Ettersom kvinner med innvandrerbakgrunn møter en rekke barrierer
43 i forhold til inkludering må vi aktivt bidra til å øke kvinners selvtilit og styrke.

44 Ungdom er en viktig ressurs og en pådriver for endringer i samfunnet. Deres deltakelse handler om
45 retten til å være med og forandre samfunnet vi lever i. En sterk og inkluderende
46 ungdomsorganisering, med målrettet aktivitet gjennom Solidaritetsungdom og Sanitetsungdom,
47 sikrer tilvekst av gode tillitsvalgte, frivillige og mannskaper.

48 **Klima og kriser**

49
50 Endringer i klima og rasering av naturgrunnlag påvirker vårt arbeid både nasjonalt og internasjonalt.
51 Det vil potensielt skape ytterligere samfunnsmessige skjevheter og bidrar til politisk ustabilitet, økt
52 konfliktnivå og å drive flere mennesker på flukt. Klimaendringene vil også påvirke både type og
53 mengde oppdrag for alle våre frivillige, og kreve en enda mer robust redningstjeneste og
54 samfunnspolitisk beredskap nasjonalt.

55 Ifølge FNs klimapanel vil millioner av mennesker bli alvorlig rammet av klimaendringene, og
56 konsekvensene vil treffe skjevt og urettferdig og i stor grad ramme fattige og marginaliserte
57 mennesker. Samtidig er det slik at de rike landene i verden har bidratt mest til klimakrisen, men blir
58 minst rammet.

59 Norsk Folkehjelp skal både i Norge og internasjonalt bidra til at kriser ikke blir verre enn de trenger å
60 være:

61 Når klimarelaterte kriser skjer i områder hvor Norsk Folkehjelp driver internasjonalt
62 solidaritetsarbeid, og hvor vår kompetanse trengs, skal vi respondere raskt med humanitær innsats.
63 Vår humanitære innsats bygger på langsiktig samarbeid med lokale sivilsamfunnsorganisasjoner som
64 ofte er de første til å snu seg rundt og bidra når kriser skjer. Vi skal støtte sivilsamfunn både med å
65 bygge kompetanse for å håndtere klimatilpasning og respons på klimarelaterte kriser.
66 Sivilsamfunnsorganisasjoner spiller en helt sentral rolle i å fremme tiltak for å redusere klimautslipp,
67 beskytte natur og fremme politiske tiltak for tilpasning til endret klima. Norsk Folkehjelp vil solidarisk
68 støtte organisasjonene, deres rettigheter og handlingsrom. Videre, som en ledende global aktør
69 innen humanitær eksplosivrydding, innebærer rask respons for Norsk Folkehjelp å tidlig gå inn og
70 rydde i konfliktområder. Krig skaper store miljøproblemer, blant annet gjennom forurensning og
71 ødelagte jordbruksområder.

72 Gjennom vår lange erfaring i partnerland vil Norsk Folkehjelp også gi råd til norske myndigheter om
73 hvilke miljø- og klimatiltak som gir best resultater i norsk utviklingspolitikk, slik som hvordan Norge
74 kan investere i fornybare, grønne prosjekter i det globale sør og samtidig ta hensyn til
75 lokalbefolkning, rettferdig omstilling og menneskerettigheter.

76 Også i Norge vil klimarelaterte kriser, som ekstreme værhendelser, utfordre samfunnssikkerheten
77 fremover. Situasjonen krever både lokal klimatilpasning og en robust redningstjeneste som
78 responderer raskt. Oppdragene til den frivillige førstehjelp- og redningstjenesten i Norsk Folkehjelp
79 vil oftere være et resultat av klimaendringer, og vi må forvente at antall oppdrag og
80 alvorlighetsgraden i dem vil øke.

81 Når klimaendringer fører til økt politisk ustabilitet og konfliktnivå, og samtidig gjør det vanskeligere å
82 leve i mange områder i verden, betyr det at flere mennesker flykter fra hjemmene sine, på tvers av
83 landegrenser. Norsk Folkehjelps frivillige samfunnspolitiske beredskap i Norge vil være sentral i å
84 respondere raskt, for å ta godt imot mennesker på flukt. Kriser skaper uro og usikkerhet. Våre

Norsk Folkehjelp

85 frivillige sørger for at informasjon når ut på mange språk, skaper trygge møteplasser i urolige
86 situasjoner, og sikrer at grunnleggende rettigheter ivaretas for alle, over tid.

87 Norsk Folkehjelp har en unik tematisk og geografisk bredde. Vi driver både med redningsarbeid og
88 samfunnspolitikk, på lokalt, nasjonalt og internasjonalt nivå. Arbeid mot klimaendringer krever
89 samarbeid på tvers av sektorer og landegrenser, og dette gir Norsk Folkehjelp potensiale til å være
90 ledende i Norge på problematikk rundt klima og kriser.

91 Norsk Folkehjelp vil:

- 92 • Være en organisasjon som bidrar akutt og over tid ved kriser og katastrofer.
- 93 • Sikre organisasjonsbygging og strategisk plassering av lokallag slik at vi raskt kan rykke ut til
94 hendelser som krever vår innsats.
- 95 • Fokuserer på kontinuerlig trening av mannskaper slik at de er forberedt i kompleksiteten
96 oppdragene de møter og oppmuntre til en lik deltakelse av menn og kvinner.
- 97 • Være en pålitelig kunnskapsbank for norsk offentlighet om sammenhengen mellom klima,
98 kriser og ulikhet.
- 99 • Ved alle spørsmål om klima og kriser vurdere hvilke konsekvenser det har for kvinner og
100 sårbare grupper og se på hvordan de kan bli inkludert som aktører i klimatiltak.
- 101 • Jobbe politisk for å sikre prioriteringen av klimatiltak i lokal, nasjonal og internasjonal
102 politikk.
- 103 • Være en tydelig stemme for at klima- og miljøtiltak tar hensyn til lokalbefolkning, rettferdig
104 omstilling og menneskerettigheter og jobbe for at sivilsamfunn i sør høres og beskyttes i
105 kampen for å redde miljø og sikre livsgrunnlag.
- 106 • Jobbe politisk for at de landene som har mest utslipp må ta større ansvar for å løse
107 klimakrisen.
- 108 • Jobbe for økt beskyttelse av miljø og klima i eksplosivrydding og nedrustning, og bidra til
109 beskyttelse av miljøet før, under og etter konflikt.
- 110 • Jobbe for at militære utslipp telles og kuttes.
- 111 • Redusere organisasjonens eget klima- og miljøavtrykk i tråd med gjeldende internasjonale
112 avtaler. Legge til rette for at vegetarmat blir servert på alle arrangementer i regi av Norsk
113 Folkehjelp
- 114 • Ta kollektivtransport, som buss og tog, så langt det er mulig.
- 115 • Tilstrebe å ha papirløse arrangement.

116

117

118 **Demokratiutvikling og internasjonal solidaritet**

119 Fungerende og reelle demokratier er en forutsetning for rettferdig fordeling. Fattigdommen i verden
120 reduseres ikke bare ved økt økonomisk vekst. Veksten må også fordeles. Norsk Folkehjelp skal
121 arbeide for demokrati, rettigheter og fordeling av makt og ressurser.

122 Et organisert sivil samfunn er avgjørende for å befeste demokratiet i et land. Kollektiv organisering
123 representerer ikke bare medlemmenes interesser, men bidrar også til å bygge og forsvare
124 demokratiet ved å stille beslutningstakere til ansvar og kreve resultater, innsyn og representativitet.

125 Norsk Folkehjelp engasjerer seg gjennom samarbeid med organisasjoner som kjemper for politiske
126 og sosiale rettigheter i samfunn der demokratiet står svakt. På denne måten bidrar vi til at
127 undertrykte grupper får en stemme og blir slagkraftige i kampen for demokrati. Dette
128 partnersamarbeidet forplikter Norsk Folkehjelp til å ta opp politiske standpunkter om demokrati og

Norsk Folkehjelp

129 fordeling av makt og ressurser overfor norske myndigheter, overfor norsk opinion og gjennom
130 internasjonalt solidaritetsarbeid i egen medlemsorganisasjon.

131 Den internasjonale erfaringen må forankres nasjonalt for å skape økt engasjement blant Norsk
132 Folkehjelps medlemmer.

133 Et bredt engasjement gir legitimitet overfor norske myndigheter og bidrar til å utvikle kunnskap om
134 internasjonale spørsmål i befolkningen.

135 Norsk Folkehjelp skal være en solid humanitær aktør som sammen med våre partnere bidrar til å
136 forebygge kriser og responderer med humanitær innsats under kriser, katastrofer og konflikt. Den
137 humanitære innsatsen skal i hovedsak knyttes til det langsiktige partnersamarbeidet og bidra til å
138 bygge motstandskraft i samfunnet. Humanitær innsats skal skje i tråd med de humanitære
139 prinsippene og menneskerettighetene, ta hensyn til at kvinner og menn rammes ulikt og bidra til å
140 styrke lokale aktører og legge grunnlaget for at de som rammes av krise skal kunne øve innflytelse
141 over sin egen situasjon.

142 *Norsk Folkehjelp vil*

- 143 • Samarbeide med folkelige organisasjoner og sivilt samfunn for å fremme demokratisering og
144 bidra til en mer rettferdig fordeling av makt og ressurser.
- 145 • Støtte samarbeidspartneres arbeid for at strategiske naturressurser forvaltes på en
146 bærekraftig måte og kommer hele folket til gode.
- 147 • Fremme demokrati, menneskerettigheter, likestilling og rettferdig deling av makt og
148 ressurser mellom kvinner og menn.
- 149 • Arbeide for at den norske utviklingspolitikken skal sette mer søkelys på makt og
150 ressursfordeling.
- 151 • Styrke motstandskraften i kriseutsatte samfunn gjennom å styrke de lokale aktørene
- 152 • Fremme lokale organisasjoners rolle i å svare på humanitære kriser og styrke deres kapasitet
153 til å ta på seg denne rollen.
- 154 • Bidra til økt engasjement og forståelse i våre lokallag, blant medlemmene og i befolkningen
155 generelt om utviklingsspørsmål.
- 156 • Styrke samarbeidet med fagbevegelsen om demokratiutvikling og internasjonal solidaritet.

157

158

159 **Førstehjelp og redningstjeneste**

160 Den norske redningstjenesten er basert på at alle egnede ressurser - offentlige, private og frivillige -
161 brukes i en offentlig koordinert innsats for å redde liv og helse. Norsk Folkehjelp er en av landets
162 største frivillige redningsorganisasjoner og en sentral aktør i redningstjenesten. Vi stiller våre
163 ressurser til rådighet ved katastrofer, søk etter savnede, snøskred og andre typer redningsaksjoner.
164 Norsk Folkehjelp søker stadig ny kunnskap for å utvikle fag og kompetanse. På den måten kan våre
165 mannskaper gjøre en best mulig innsats, hele året, under alle typer forhold.

166 Norsk Folkehjelp er en av landets største bidragsytere innen frivillig helseberedskap hvor vi bidrar
167 med beredskapsambulanser som støtte til helsevesenet, frivillige akutthjelpere og
168 førstehjelpsberedskap på kultur- og idrettsarrangementer.

Norsk Folkehjelp

169 Trygge aktiviteter for barn og ungdom bidrar til samhold, opplæring og personlig utvikling.
170 Aktivitetene har en stor egenverdi, samtidig som man tilrettelegger for å kunne bli fremtidens
171 mannskap i Norsk Folkehjelp.

172 En landsomfattende førstehjelps- og redningstjeneste er en forutsetning for at vi skal kunne bo og
173 være aktive i hele landet. I Norge må ressurser være lokale for å være tilgjengelige når ulykker, kriser
174 eller terror inntreffer. Derfor må vi bygge kompetente redningsressurser over hele landet slik at
175 Norge er et trygt samfunn å leve i.

176 Forebyggende arbeid er viktig for en helhetlig redningstjeneste. Dette innebærer opplæring i
177 førstehjelp, fjellvett og fornuftig bruk av naturen. På den måten kan den enkelte både unngå fare,
178 redde seg selv og hjelpe andre når ulykker og sykdom inntreffer.

179 *Norsk Folkehjelp vil*

- 180 • Være en synlig aktør og sette politisk dagsorden innenfor førstehjelp, redningstjeneste og
181 ulykkesforebyggende arbeid.
- 182 • Styrke vår posisjon som en robust, landsomfattende aktør innen den norske
183 redningstjenesten.
- 184 • Styrke vår posisjon som støtteaktør til helsetjenesten og kommunene innen frivillig
185 helseberedskap
- 186 • Utvikle og sikre høy faglig standard i vår innsats, og sørge for tilstrekkelig opplæring av våre
187 mannskaper.
- 188 • Styrke og utvikle Sanitetsungdom slik at de blir en viktig rekrutteringskilde og kompetent
189 tilskudd til vår frivillige rednings- og førstehjelpsinnsetning.
- 190 • Jobbe for gode økonomiske rammevilkår for den frivillige redningstjenesten.
- 191 • Arbeide for at de som er engasjert i den frivillige redningstjenesten unngår lønnsstap, har
192 forsvarlige forsikringsordninger og forsvarlige økonomiske rammer.
- 193 • Arbeide for at den norske befolkningen kan førstehjelp og sikre førstehjelpsopplæring av høy
194 kvalitet.
- 195 • Jobbe for et tettere samarbeid, felles fagutvikling og standardisering innenfor
196 redningstjenesten.
- 197 • Drive et aktivt forebyggende arbeid for å unngå ulykker.
- 198 • Bidra med førstehjelpsberedskap ved ulike kultur og idrettsarrangement.
- 199

200 **Flyktning og inkludering**

201 For å skape et inkluderende samfunn spiller frivilligheten en avgjørende rolle. Norsk Folkehjelp er en
202 viktig bidragsyter for å fremme deltakelse i lokalsamfunn og organisasjonsliv, og bidrar til at flere får
203 gode nettverk og blir aktive borgere i samfunnet. Praktisk erfaring og rettighetsfokus utgjør et solid
204 grunnlag for politisk innflytelse.

205 Alt for mange flyktninger og andre utsatte grupper står i dag utenfor arbeidslivet. Dette er
206 mennesker som vil ha stor nytte av et arbeidsfellesskap, og som representerer en stor ressurs for
207 samfunnet. Økonomiske problemer og økte spenninger mellom ulike grupper av befolkningen kan
208 undergrave ønsket om, og viljen til, inkludering hos mange i majoritetsbefolkningen. Økt
209 fremmedfrykt og generalisering bidrar til økt diskriminering i arbeids- og samfunnsnivå.

210 Norsk Folkehjelp skal bekjempe diskriminering og bidra til å skape et inkluderende arbeids- og
211 samfunnsnivå for alle. Også andre grupper i det norske samfunnet har behov for vår solidaritet. Mange

Norsk Folkehjelp

212 av Norsk Folkehjelps lokallag er viktige bidragsytere med lokale samfunnstiltak som det offentlige
213 ikke ivaretar. Å forebygge utenforskap vil stå sentralt i fremtidens samfunn.

214

215 *Norsk Folkehjelp vil*

- 216 • Gjennom praktisk innsats bidra til at flyktninger og andre utsatte grupper blir inkludert i
217 samfunnet.
- 218 • Styrke samarbeidet med fagbevegelsen om å bekjempe diskriminering og skape et
219 inkluderende arbeidsliv for alle.
- 220 • Være pådriver og forkjemper for rettigheter, likestilling og gode levekår for innvandrere,
221 flyktninger og asylsøkere.
- 222 • Styrke lokallagene for å sikre god organisasjonskunnskap, rekruttering og økt
223 gjennomslagskraft i det politiske påvirkningsarbeidet.
- 224 • Styrke lokallagenes evne til å møte flyktninger fra ulike konfliktområder og kunnskap om
225 hvordan håndtere flyktning- og inkluderings spørsmål generelt.
- 226 • Styrke og utvikle Solidaritetsungdom slik at de blir en viktig rekrutteringskilde og et
227 kompetent tilskudd til vårt flyktning- og inkluderingsarbeid og andre samfunns spørsmål.
- 228 • Gjennom lokallagene være en brobygger mellom kjønn, grupper, kulturer og generasjoner i
229 lokalsamfunnet.
- 230 • Være en synlig aktør og sette politisk dagsorden innen flyktning- og inkluderingsfeltet.
- 231 • Motvirke usannheter og fordommer.

232

233 **Humanitær nedrustning**

234 Humanitær nedrustning handler om å redusere og forhindre sivile lidelser på grunn av våpen og
235 ammunisjon. Sivilsamfunnsaktører spiller en avgjørende rolle i dette arbeidet. I alt vårt arbeid vil
236 vi bidra til å øke nasjonal og lokal kompetanse.

237 Millioner av mennesker er utsatt for konsekvensene av væpnede konflikter, også lenge etter at
238 konfliktene er over. Landminer, klasebomber og andre eksplosiver fører til død og ødelagte liv og
239 undergraver mulighetene for fredelig utvikling og demokratisk deltakelse. Kvinner og menn blir
240 ofte rammet ulikt i konflikt og det krever en særskilt bevissthet i vår respons.

241 Det langsiktige målet for Norsk Folkehjelps humanitære nedrustnings- arbeid er at risikoen som
242 miner, klaseammunisjon og andre våpen utgjør, reduseres til et nivå hvor sivile kan leve trygt og
243 der utvikling ikke begrenses. Gjennom vårt arbeid skal vi forhindre lidelse forbundet med våpen
244 og ammunisjon før, under og etter at de blir brukt.

245 Norsk Folkehjelp skal være en av de viktigste globale aktørene innen humanitær
246 eksplosivrydding. Vi skal også bruke vår kompetanse til sikring og destruksjon av våpen og
247 ammunisjon. Vi skal styrke vårt operasjonelle og politiske arbeid for å beskytte sivile mot
248 eksplosive våpen i tettbygde strøk. Samtidig er det viktig å sikre full og effektiv implementering
249 av vedtatte konvensjoner.

250 Basert på våre erfaringer fra de vellykkede prosessene som førte til forbudene mot
251 antipersonellminer og klaseammunisjon, vil Norsk Folkehjelp bidra til ytterligere humanitære
252 nedrustningsagendaer. Vi vil jobbe videre for styrking av internasjonale normer og regler for
253 beskyttelse av sivile.

Norsk Folkehjelp

254 Atomvåpen er den største våpentrusselen mot menneskeheten og miljøet. Norsk Folkehjelp vil
255 fortsette arbeidet for at flere land skal slutte seg til forbudet mot atomvåpen, samt øke
256 kunnskapen og forståelsen av de humanitære konsekvensene av atomvåpen.

257 *Norsk Folkehjelp vil*

- 258 • Jobbe operasjonelt og politisk for økt beskyttelse av sivile før, under og etter konflikt og å
259 styrke internasjonale regler og normer innen humanitær nedrustning.
- 260 • Jobbe for bedre kvalitet, effekt og kostnadseffektivitet i frigjøring av landområder som har
261 miner, klaseammunisjon og andre eksplosive krigsetterlatenskaper.
- 262 • Jobbe for å styrke internasjonale regler og normer rundt våpen, for å beskytte sivile.
- 263 • Jobbe for å redusere trusselen som miner, klaseammunisjon, giftig avfall etter krig,
264 eksplosive våpen, usikrede våpenlagre og kjernefysiske våpen utgjør.
- 265 • Jobbe for å øke kunnskapen om de humanitære konsekvensene av atomvåpen og at Norge
266 og andre stater slutter seg til forbudet mot atomvåpen.
- 267 • Jobbe for å stanse bruk av eksplosive våpen i bebodde strøk, samt bidra til sivil beredskap og
268 beskyttelse av sivile mot eksplosive våpen.
- 269 • Bidra til økt engasjement og aktivitet i lokallagene, og forståelse blant befolkningen for
270 humanitær nedrustning.
- 271 • Redusere sivile lidelser i konflikt gjennom å kreve sluttbrukerklæring på norsk
272 våpeneksport også til allierte.

Dagsorden pkt. 6 Prinsippprogram

Vedlegg 2 Prinsippprogram 2019 -2023 sammenlignet med Prinsippprogram 2023 – 2027 etter styrets innstilling

2019-2023	2023-2027
<p>Solidaritet i praksis</p> <p>Norsk Folkehjelp er en medlemsorganisasjon som ble stiftet av LO i 1939. Vi er fagbevegelsens humanitære solidaritetsorganisasjon og står for fagbevegelsens grunnverdier: Samhold, solidaritet og menneskeverd. Norsk Folkehjelps verdigrunnlag bygger på like rettigheter for alle, uavhengig av kjønn, etnisk tilhørighet, religion, seksuell orientering, funksjonsevne og sosial status.</p> <p>Norsk Folkehjelp skal være en troverdig, åpen og uredd organisasjon; en organisasjon som tar standpunkt basert på kunnskap og erfaring fra praktisk arbeid og en organisasjon som utfordrer makt og urettferdighet. Vi er en politisk uavhengig organisasjon og skal ta stilling i viktige samfunnsdebatter. Organisasjonen skal gjennomgående være bevisst på likestillingsperspektivet i alle prosesser og programmer. Vårt mål om en mer rettferdig verden innebærer at vi har samarbeidspartnere som kan være i opposisjon til, eller i konflikt med makthavere. Norsk Folkehjelp gjenkjennes gjennom praktisk innsats for andre mennesker. Om vi redder mennesker i nød på fjellet, driver solidaritetsarbeid i lokalsamfunn eller rydder en skolevei for miner, baseres arbeidet på solidaritet fremfor veldedighet.</p> <p>«Solidaritet i praksis» er vår visjon, og kjennetegner vårt arbeid og engasjement. Norsk Folkehjelp arbeider innenfor to kjerneområder: Rettferdig fordeling av makt og ressurser og vern om liv og helse.</p>	<p>Solidaritet i praksis</p> <p>Norsk Folkehjelp er en medlemsorganisasjon som ble stiftet av LO i 1939. Vi er fagbevegelsens humanitære solidaritetsorganisasjon og står for fagbevegelsens grunnverdier: Samhold, solidaritet og menneskeverd. Norsk Folkehjelps verdigrunnlag bygger på like rettigheter for alle, uavhengig av kjønn, etnisk tilhørighet, religion, seksuell orientering, funksjonsevne og sosial status. Norsk Folkehjelp er en antirasistisk organisasjon.</p> <p>Norsk Folkehjelp skal være en troverdig, åpen og uredd organisasjon; en organisasjon som tar standpunkt basert på kunnskap og erfaring fra praktisk arbeid og en organisasjon som utfordrer makt og urettferdighet. Vi er en politisk uavhengig organisasjon og skal ta stilling i viktige samfunnsdebatter. Organisasjonen skal gjennomgående være bevisst på likestillingsperspektivet i alle prosesser og programmer. Vårt mål om en mer rettferdig verden innebærer at vi har samarbeidspartnere som kan være i opposisjon til, eller i konflikt med makthavere. Norsk Folkehjelp gjenkjennes gjennom praktisk innsats for andre mennesker. Om vi redder mennesker i nød på fjellet, driver solidaritetsarbeid i lokalsamfunn eller rydder en skolevei for miner, baseres arbeidet på solidaritet fremfor veldedighet.</p> <p>«Solidaritet i praksis» er vår visjon, og kjennetegner vårt arbeid og engasjement. Norsk Folkehjelp arbeider innenfor to kjerneområder: Rettferdig fordeling av makt og ressurser og vern om liv og helse.</p> <p>Norsk Folkehjelp har gjennom flere tiår, utviklet en unik kompetanse innen mine- og eksplosivrydding og politisk</p>

Norsk Folkehjelp har gjennom flere tiår, utviklet en unik kompetanse innen mine- og eksplosivrydding og politisk påvirkningsarbeid for å forby miner og klasevåpen. Denne kompetansen bruker vi også til å beskytte sivile mot eksplosive våpen før, under og etter konflikt.

Norsk Folkehjelp er blant de største bidragsyterne til vår nasjonale redningstjeneste. Vi bidrar til førstehjelpsopplæring av befolkningen og bistår samfunnet ved behov. Lokal forankring, og samarbeid mellom offentlig og frivillig sektor gir trygghet og tilgjengelighet når en ulykke eller katastrofe inntreffer. Frivillige organisasjoner spiller en betydelig rolle i den norske samfunnsstrukturen og bidrar til demokratiutvikling. Våre medlemmer bidrar aktivt til sosialt fellesskap, politisk endring, en betydelig andel av velferden og en positiv utvikling av samfunnet.

Norsk Folkehjelp har en lang og solid erfaring med partnersamarbeid for en rettferdig fordeling av makt og ressurser. Vi bidrar til at våre partnere kan fremme sin egen agenda og styrke sin innflytelse i samfunnet. Vi har over lengre tid sett en konsentrasjon av makt og ressurser på få hender. Den skjeve fordelingen av makt påvirker hvem som blir hørt og hvilke beslutninger som blir tatt. Sterk folkelig deltakelse og organisering er avgjørende for å endre dette. Kvinners innflytelse må styrkes for at de skal kunne delta på lik linje med menn.

Mennesker er på flukt i store deler av verden, men møter stengte grenser. En økende polarisering fører til steile fronter, økt fremmedfrykt og en tydelig motstand mot innvandring i deler av befolkningen. Diskriminering i arbeids- og samfunnsliv og økt ulikhet skaper problemer med inkludering og utfordrer tilliten til hverandre. Norsk

påvirkningsarbeid for å forby miner og klasevåpen. Denne kompetansen bruker vi også til å beskytte sivile mot eksplosive våpen før, under og etter konflikt

Norsk Folkehjelp er blant de største bidragsyterne til vår nasjonale redningstjeneste. Vi bidrar til førstehjelpsopplæring av befolkningen og bistår samfunnet ved behov. Lokal forankring, og samarbeid mellom offentlig og frivillig sektor gir trygghet og tilgjengelighet når en ulykke eller katastrofe inntreffer. Frivillige organisasjoner spiller en betydelig rolle i den norske samfunnsstrukturen og bidrar til demokratiutvikling. Våre medlemmer bidrar aktivt til sosialt fellesskap, politisk endring, en betydelig andel av velferden og en positiv utvikling av samfunnet. Norsk Folkehjelp har en lang og solid erfaring med partnersamarbeid for en rettferdig fordeling av makt og ressurser. Vi bidrar til at våre partnere kan fremme sin egen agenda og styrke sin innflytelse i samfunnet. Vi har over lengre tid sett en konsentrasjon av makt og ressurser på få hender. Den skjeve fordelingen av makt påvirker hvem som blir hørt og hvilke beslutninger som blir tatt. Sterk folkelig deltakelse og organisering er avgjørende for å endre dette. Kvinners innflytelse må styrkes for at de skal kunne delta på lik linje med menn.

Mennesker er på flukt i store deler av verden, men møter stengte grenser. En økende polarisering fører til steile fronter, økt fremmedfrykt og en tydelig motstand mot innvandring i deler av befolkningen. Diskriminering i arbeids- og samfunnsliv og økt ulikhet skaper problemer med inkludering og utfordrer tilliten til hverandre. Norsk Folkehjelp jobber aktivt og målrettet for at asylsøkere og personer med innvandrerbakgrunn blir inkludert og gis mulighet til å bruke sine ressurser og bidra i fellesskapet. Ettersom kvinner med innvandrerbakgrunn møter en rekke barrierer i forhold til inkludering må vi aktivt bidra til å øke kvinners selvtillit og styrke.

Ungdom er en viktig ressurs og en pådriver for endringer i samfunnet. Deres deltakelse handler om retten til å være med og

<p>Folkehjelp jobber aktivt og målrettet for at asylsøkere og personer med innvandrerbakgrunn blir inkludert og gis mulighet til å bruke sine ressurser og bidra i fellesskapet. Ettersom kvinner med innvandrerbakgrunn møter en rekke barrierer i forhold til inkludering må vi aktivt bidra til å øke kvinners selvtilit og styrke.</p> <p>Ungdom er en viktig ressurs og en pådriver for endringer i samfunnet. Deres deltakelse handler om retten til å være med og forandre samfunnet vi lever i. En sterk og inkluderende ungdomsorganisering, med målrettet aktivitet gjennom Solidaritetsungdom og Sanitetsungdom, sikrer tilvekst av gode tillitsvalgte, frivillige og mannskaper.</p> <p>Endringer i klimaet og rasering av naturgrunnlag påvirker vårt arbeid, både nasjonalt og internasjonalt. Konsekvensene av klimaendringer er ofte ulike for kvinner, menn og barn, og rammer i stor grad fattige og marginaliserte mennesker. Klimaendringer vil potensielt skape ytterligere samfunnsmessige skjevheter og bidrar til politisk ustabilitet, økt konfliktnivå og flere mennesker på flukt. Dette krever god lokal og internasjonal innsats. Klimaendringer vil også påvirke både type og mengde oppdrag for våre frivillige mannskaper og kreve en enda mer robust redningstjeneste.</p>	<p>forandre samfunnet vi lever i. En sterk og inkluderende ungdomsorganisering, med målrettet aktivitet gjennom Solidaritetsungdom og Sanitetsungdom, sikrer tilvekst av gode tillitsvalgte, frivillige og mannskaper.</p>
	<p>Klima og kriser Endringer i klima og rasering av naturgrunnlag påvirker vårt arbeid både nasjonalt og internasjonalt. Det vil potensielt skape ytterligere samfunnsmessige skjevheter og bidrar til politisk ustabilitet, økt konfliktnivå og å drive flere mennesker på flukt.</p>

Klimaendringene vil også påvirke både type og mengde oppdrag for alle våre frivillige, og kreve en enda mer robust redningstjeneste og samfunnspolitisk beredskap nasjonalt. Ifølge FNs klimapanel vil millioner av mennesker bli alvorlig rammet av klimaendringene, og konsekvensene vil treffe skjevt og urettferdig og i stor grad ramme fattige og marginaliserte mennesker. Samtidig er det slik at de rike landene i verden har bidratt mest til klimakrisen, men blir minst rammet. Norsk Folkehjelp skal både i Norge og internasjonalt bidra til at kriser ikke blir verre enn de trenger å være:

Når klimarelaterte kriser skjer i områder hvor Norsk Folkehjelp driver internasjonalt solidaritetsarbeid, og hvor vår kompetanse trengs, skal vi respondere raskt med humanitær innsats. Vår humanitære innsats bygger på langsiktig samarbeid med lokale sivilsamfunnsorganisasjoner som ofte er de første til å snu seg rundt og bidra når kriser skjer. Vi skal støtte sivilsamfunn både med å bygge kompetanse for å håndtere klimatilpasning og respons på klimarelaterte kriser. Sivilsamfunnsorganisasjoner spiller en helt sentral rolle i å fremme tiltak for å redusere klimautslipp, beskytte natur og fremme politiske tiltak for tilpasning til endret klima. Norsk Folkehjelp vil solidarisk støtte organisasjonene, deres rettigheter og handlingsrom. Videre, som en ledende global aktør innen humanitær eksplosivrydding, innebærer rask respons for Norsk Folkehjelp å tidlig gå inn og rydde i konfliktområder. Krig skaper store miljøproblemer, blant annet gjennom forurensning og ødelagte jordbruksområder. Gjennom vår lange erfaring i partnerland vil Norsk Folkehjelp også gi råd til norske myndigheter om hvilke miljø- og klimatiltak som gir best resultater i norsk utviklingspolitikk, slik som hvordan Norge kan investere i fornybare, grønne prosjekter i det globale sør og samtidig ta hensyn til lokalbefolkning, rettferdig omstilling og menneskerettigheter.

Også i Norge vil klimarelaterte kriser, som ekstreme værhendelser, utfordre samfunnssikkerheten fremover.

Situasjonen krever både lokal klimatilpasning og en robust redningstjeneste som responderer raskt. Oppdragene til den frivillige førstehjelp- og redningstjenesten i Norsk Folkehjelp vil oftere være et resultat av klimaendringer, og vi må forvente at antall oppdrag og alvorlighetsgraden i dem vil øke.

Når klimaendringer fører til økt politisk ustabilitet og konfliktnivå, og samtidig gjør det vanskeligere å leve i mange områder i verden, betyr det at flere mennesker flykter fra hjemmene sine, på tvers av landegrenser. Norsk Folkehjelps frivillige samfunnspolitiske beredskap i Norge vil være sentral i å respondere raskt, for å ta godt imot mennesker på flukt. Kriser skaper uro og usikkerhet. Våre frivillige sørger for at informasjon når ut på mange språk, skaper trygge møteplasser i urolige situasjoner, og sikrer at grunnleggende rettigheter ivaretas for alle, over tid.

Norsk Folkehjelp har en unik tematisk og geografisk bredde. Vi driver både med redningsarbeid og samfunnspolitikk, på lokalt, nasjonalt og internasjonalt nivå. Arbeid mot klimaendringer krever samarbeid på tvers av sektorer og landegrenser, og dette gir Norsk Folkehjelp potensiale til å være ledende i Norge på problematikk rundt klima og kriser.

Norsk Folkehjelp vil:

- Være en organisasjon som bidrar akutt og over tid ved kriser og katastrofer.
- Sikre organisasjonsbygging og strategisk plassering av lokallag slik at vi raskt kan rykke ut til hendelser som krever vår innsats.
- Fokuserer på kontinuerlig trening av mannskaper slik at de er forberedt i kompleksiteten oppdragene de møter og oppmuntre til en lik deltakelse av menn og kvinner.
- Være en pålitelig kunnskapsbank for norsk offentlighet om sammenhengen mellom klima, kriser og ulikhet.

	<ul style="list-style-type: none"> • Ved alle spørsmål om klima og kriser vurdere hvilke konsekvenser det har for kvinner og sårbare grupper og se på hvordan de kan bli inkludert som aktører i klimatiltak. • Jobbe politisk for å sikre prioriteringen av klimatiltak i lokal, nasjonal og internasjonal politikk. • Være en tydelig stemme for at klima- og miljøtiltak tar hensyn til lokalbefolkning, rettferdig omstilling og menneskerettigheter og jobbe for at sivilsamfunn i sør høres og beskyttes i kampen for å redde miljø og sikre livsgrunnlag. • Jobbe politisk for at de landene som har mest utslipp må ta større ansvar for å løse klimakrisen. • Jobbe for økt beskyttelse av miljø og klima i eksplosivrydding og nedrustning, og bidra til beskyttelse av miljøet før, under og etter konflikt. • Jobbe for at militære utslipp telles og kuttes. • Redusere organisasjonens eget klima- og miljøavtrykk i tråd med gjeldende internasjonale avtaler. • Legge til rette for at vegetarmat blir servert på alle arrangementer i regi av Norsk Folkehjelp • Ta kollektivtransport, som buss og tog, så langt det er mulig. • Tilstrebe å ha papirløse arrangementer.
<p>Demokratiutvikling og internasjonal solidaritet</p> <p>Fungerende og reelle demokratier er en forutsetning for rettferdig fordeling. Fattigdommen i verden reduseres ikke bare ved økt økonomisk vekst. Veksten må også fordeles. Norsk Folkehjelp skal arbeide for demokrati, rettigheter og fordeling av makt og ressurser.</p> <p>Et organisert sivilt samfunn er avgjørende for å befeste demokratiet i et land. Kollektiv organisering representerer ikke bare medlemmenes interesser, men bidrar også til å bygge og forsvare demokratiet ved å stille</p>	<p>Demokratiutvikling og internasjonal solidaritet</p> <p>Fungerende og reelle demokratier er en forutsetning for rettferdig fordeling. Fattigdommen i verden reduseres ikke bare ved økt økonomisk vekst. Veksten må også fordeles. Norsk Folkehjelp skal arbeide for demokrati, rettigheter og fordeling av makt og ressurser.</p> <p>Et organisert sivilt samfunn er avgjørende for å befeste demokratiet i et land. Kollektiv organisering representerer ikke bare medlemmenes interesser, men bidrar også til å bygge og forsvare demokratiet ved å stille beslutningstakere til ansvar og kreve resultater, innsyn og representativitet.</p>

beslutningstakere til ansvar og kreve resultater, innsyn og representativitet.

Norsk Folkehjelp engasjerer seg gjennom samarbeid med organisasjoner som kjemper for politiske og sosiale rettigheter i samfunn der demokratiet står svakt. På denne måten bidrar vi til at undertrykte grupper får en stemme og blir slagkraftige i kampen for demokrati. Dette partnersamarbeidet forplikter Norsk Folkehjelp til å ta opp politiske standpunkter om demokrati og fordeling av makt og ressurser overfor norske myndigheter, overfor norsk opinion og gjennom internasjonalt solidaritetsarbeid i egen medlemsorganisasjon.

Den internasjonale erfaringen må forankres nasjonalt for å skape økt engasjement blant Norsk Folkehjelps medlemmer.

Et bredt engasjement gir legitimitet overfor norske myndigheter og bidrar til å utvikle kunnskap om internasjonale spørsmål i befolkningen.

Norsk Folkehjelp skal være en solid humanitær aktør som sammen med våre partnere bidrar til å forebygge kriser og responderer med humanitær innsats under kriser, katastrofer og konflikt. Den humanitære innsatsen skal i hovedsak knyttes til det langsiktige partnersamarbeidet og bidra til å bygge motstandskraft i samfunnet. Humanitær innsats skal skje i tråd med de humanitære prinsippene og menneskerettighetene, ta hensyn til at kvinner og menn rammes ulikt og bidra til å styrke lokale aktører og legge grunnlaget for at de som rammes av krise skal kunne øve innflytelse over sin egen situasjon.

Norsk Folkehjelp vil

Norsk Folkehjelp engasjerer seg gjennom samarbeid med organisasjoner som kjemper for politiske og sosiale rettigheter i samfunn der demokratiet står svakt. På denne måten bidrar vi til at undertrykte grupper får en stemme og blir slagkraftige i kampen for demokrati. Dette partnersamarbeidet forplikter Norsk Folkehjelp til å ta opp politiske standpunkter om demokrati og fordeling av makt og ressurser overfor norske myndigheter, overfor norsk opinion og gjennom internasjonalt solidaritetsarbeid i egen medlemsorganisasjon.

Den internasjonale erfaringen må forankres nasjonalt for å skape økt engasjement blant Norsk Folkehjelps medlemmer.

Et bredt engasjement gir legitimitet overfor norske myndigheter og bidrar til å utvikle kunnskap om internasjonale spørsmål i befolkningen.

Norsk Folkehjelp skal være en solid humanitær aktør som sammen med våre partnere bidrar til å forebygge kriser og responderer med humanitær innsats under kriser, katastrofer og konflikt. Den humanitære innsatsen skal i hovedsak knyttes til det langsiktige partnersamarbeidet og bidra til å bygge motstandskraft i samfunnet. Humanitær innsats skal skje i tråd med de humanitære prinsippene og menneskerettighetene, ta hensyn til at kvinner og menn rammes ulikt og bidra til å styrke lokale aktører og legge grunnlaget for at de som rammes av krise skal kunne øve innflytelse over sin egen situasjon.

Norsk Folkehjelp vil

- Samarbeide med folkelige organisasjoner og sivilt samfunn for å fremme demokratisering og bidra til en mer rettferdig fordeling av makt og ressurser.
- Støtte samarbeidspartneres arbeid for at strategiske naturressurser forvaltes på en bærekraftig måte og kommer hele folket til gode.

<ul style="list-style-type: none"> • Samarbeide med folkelige organisasjoner og sivil samfunn for å fremme demokratisering og bidra til en mer rettferdig fordeling av makt og ressurser. • Støtte samarbeidspartneres arbeid for at strategiske naturressurser forvaltes på en bærekraftig måte og kommer hele folket til gode. • Fremme demokrati, menneskerettigheter, likestilling og rettferdig deling av makt og ressurser mellom kvinner og menn. • Arbeide for at den norske utviklingspolitikken skal sette mer søkelys på makt og ressursfordeling. • Styrke motstandskraften i kriseutsatte samfunn gjennom å styrke de lokale aktørene • Fremme lokale organisasjoners rolle i å svare på humanitære kriser og styrke deres kapasitet til å ta på seg denne rollen. • Bidra til økt engasjement og forståelse i våre lokallag, blant medlemmene og i befolkningen generelt om utviklingsspørsmål. • Styrke samarbeidet med fagbevegelsen om demokratiutvikling og internasjonal solidaritet. 	<ul style="list-style-type: none"> • Fremme demokrati, menneskerettigheter, likestilling og rettferdig deling av makt og ressurser mellom kvinner og menn. • Arbeide for at den norske utviklingspolitikken skal sette mer søkelys på makt og ressursfordeling. • Styrke motstandskraften i kriseutsatte samfunn gjennom å styrke de lokale aktørene • Fremme lokale organisasjoners rolle i å svare på humanitære kriser og styrke deres kapasitet til å ta på seg denne rollen. • Bidra til økt engasjement og forståelse i våre lokallag, blant medlemmene og i befolkningen generelt om utviklingsspørsmål. • Styrke samarbeidet med fagbevegelsen om demokratiutvikling og internasjonal solidaritet.
<p>Førstehjelp og redningstjeneste</p> <p>Den norske redningstjenesten er basert på at alle egnede ressurser - offentlige, private og frivillige - brukes i en offentlig koordinert innsats for å redde liv og helse. Norsk Folkehjelp er en av landets største frivillige redningsorganisasjoner og en sentral aktør i redningstjenesten. Vi stiller våre ressurser til rådighet ved katastrofer, søk etter savnede, snøskred og andre typer redningsaksjoner. Norsk Folkehjelp søker stadig ny kunnskap for å utvikle fag og kompetanse. På den måten</p>	<p>Førstehjelp og redningstjeneste</p> <p>Den norske redningstjenesten er basert på at alle egnede ressurser - offentlige, private og frivillige - brukes i en offentlig koordinert innsats for å redde liv og helse. Norsk Folkehjelp er en av landets største frivillige redningsorganisasjoner og en sentral aktør i redningstjenesten. Vi stiller våre ressurser til rådighet ved katastrofer, søk etter savnede, snøskred og andre typer redningsaksjoner. Norsk Folkehjelp søker stadig ny kunnskap for å utvikle fag og kompetanse. På den måten kan våre mannskaper gjøre en best mulig innsats, hele året, under alle typer forhold.</p>

kan våre mannskaper gjøre en best mulig innsats, hele året, under alle typer forhold.

Kunnskap om førstehjelp er avgjørende ved kritisk skade og sykdom, og redder liv. Opplæring i førstehjelp gir praktiske ferdigheter og kunnskaper som gjør at den enkelte kan identifisere et problem tidlig, varsle og utføre livreddende tiltak når sekundene teller. Høy førstehjelps kompetanse, dyktige instruktører og ledere blant Norsk Folkehjelps mannskaper kan være avgjørende for den som trenger vår hjelp - om det er på en fotballbane eller i vinterfjellet.

Trygge aktiviteter for barn og ungdom bidrar til samhold, opplæring og personlig utvikling. Aktivitetene har en stor egenverdi, samtidig som man tilrettelegger for å kunne bli fremtidens mannskap i Norsk Folkehjelp.

En landsomfattende førstehjelps- og redningstjeneste er en forutsetning for at vi skal kunne bo og være aktive i hele landet. I Norge må ressurser være lokale for å være tilgjengelige når ulykker, kriser eller terror inntreffer. Derfor må vi bygge kompetente redningsressurser over hele landet slik at Norge er et trygt samfunn å leve i.

Forebyggende arbeid er viktig for en helhetlig redningstjeneste. Dette innebærer opplæring i førstehjelp, fjellvett og fornuftig bruk av naturen. På den måten kan den enkelte både unngå fare, redde seg selv og hjelpe andre når ulykker og sykdom inntreffer.

Norsk Folkehjelp vil:

- Være en synlig aktør og sette politisk dagsorden innenfor førstehjelp, redningstjeneste og ulykkesforebyggende arbeid.

Norsk Folkehjelp er en av landets største bidragsytere innen frivillig helseberedskap hvor vi bidrar med beredskapsambulanser som støtte til helsevesenet, frivillige akutthjelpere og førstehjelpsberedskap på kultur- og idrettsarrangementer. Trygge aktiviteter for barn og ungdom bidrar til samhold, opplæring og personlig utvikling. Aktivitetene har en stor egenverdi, samtidig som man tilrettelegger for å kunne bli fremtidens mannskap i Norsk Folkehjelp.

En landsomfattende førstehjelps- og redningstjeneste er en forutsetning for at vi skal kunne bo og være aktive i hele landet. I Norge må ressurser være lokale for å være tilgjengelige når ulykker, kriser eller terror inntreffer. Derfor må vi bygge kompetente redningsressurser over hele landet slik at Norge er et trygt samfunn å leve i.

Forebyggende arbeid er viktig for en helhetlig redningstjeneste. Dette innebærer opplæring i førstehjelp, fjellvett og fornuftig bruk av naturen. På den måten kan den enkelte både unngå fare, redde seg selv og hjelpe andre når ulykker og sykdom inntreffer.

Norsk Folkehjelp vil

- Være en synlig aktør og sette politisk dagsorden innenfor førstehjelp, redningstjeneste og ulykkesforebyggende arbeid.
- Styrke vår posisjon som en robust, landsomfattende aktør innen den norske redningstjenesten.
- Styrke vår posisjon som støtteaktør til helsetjenesten og kommunene innen frivillig helseberedskap
- Utvikle og sikre høy faglig standard i vår innsats, og sørge for tilstrekkelig opplæring av våre mannskaper.
- Styrke og utvikle Sanitetsungdom slik at de blir en viktig rekrutteringskilde og kompetent tilskudd til vår frivillige rednings- og førstehjelps innsats.
- Jobbe for gode økonomiske rammevilkår for den frivillige redningstjenesten.

<ul style="list-style-type: none"> • Styrke vår posisjon som en robust, landsomfattende aktør innen den norske redningstjenesten. • Utvikle og sikre høy faglig standard i vår innsats, og sørge for tilstrekkelig opplæring av våre mannskaper. • Styrke og utvikle Sanitetsungdom slik at de blir en viktig rekrutteringskilde og kompetent tilskudd til vår frivillige rednings- og førstehjelpsinnsetning. • Jobbe for gode økonomiske rammevilkår for den frivillige redningstjenesten. • Arbeide for at de som er engasjert i den frivillige redningstjenesten unngår lønnsstap, har forsvarlige forsikringsordninger og forsvarlige økonomiske rammer. • Arbeide for at den norske befolkningen kan førstehjelp og sikre førstehjelpsopplæring av høy kvalitet. • Jobbe for et tettere samarbeid, felles fagutvikling og standardisering innenfor redningstjenesten. • Drive et aktivt forebyggende arbeid for å unngå ulykker. • Bidra med førstehjelpsberedskap ved ulike kultur og idrettsarrangement. 	<ul style="list-style-type: none"> • Arbeide for at de som er engasjert i den frivillige redningstjenesten unngår lønnsstap, har forsvarlige forsikringsordninger og forsvarlige økonomiske rammer. • Arbeide for at den norske befolkningen kan førstehjelp og sikre førstehjelpsopplæring av høy kvalitet. • Jobbe for et tettere samarbeid, felles fagutvikling og standardisering innenfor redningstjenesten. • Drive et aktivt forebyggende arbeid for å unngå ulykker. • Bidra med førstehjelpsberedskap ved ulike kultur og idrettsarrangement.
<p>Flyktning og inkludering</p> <p>For å skape et inkluderende samfunn spiller frivilligheten en avgjørende rolle. Norsk Folkehjelp er en viktig bidragsyter for å fremme deltakelse i lokalsamfunn og organisasjonsliv, og bidrar til at flere får gode nettverk og blir aktive borgere i samfunnet. Praktisk erfaring og rettighetsfokus utgjør et solid grunnlag for politisk innflytelse.</p> <p>Alt for mange flyktninger og andre utsatte grupper står i dag utenfor arbeidslivet. Dette er mennesker som vil ha</p>	<p>Flyktning og inkludering</p> <p>For å skape et inkluderende samfunn spiller frivilligheten en avgjørende rolle. Norsk Folkehjelp er en viktig bidragsyter for å fremme deltakelse i lokalsamfunn og organisasjonsliv, og bidrar til at flere får gode nettverk og blir aktive borgere i samfunnet. Praktisk erfaring og rettighetsfokus utgjør et solid grunnlag for politisk innflytelse.</p> <p>Alt for mange flyktninger og andre utsatte grupper står i dag utenfor arbeidslivet. Dette er mennesker som vil ha stor nytte av et arbeidsfellesskap, og som representerer en stor ressurs for samfunnet. Økonomiske problemer og økte spenninger mellom</p>

stor nytte av et arbeidsfellesskap, og som representerer en stor ressurs for samfunnet. Økonomiske problemer og økte spenninger mellom ulike grupper av befolkningen kan undergrave ønsket om, og viljen til, inkludering hos mange i majoritetsbefolkningen. Økt fremmedfrykt og generalisering bidrar til økt diskriminering i arbeids- og samfunnsliv.

Norsk Folkehjelp skal bekjempe diskriminering og bidra til å skape et inkluderende arbeids- og samfunnsliv for alle. Også andre grupper i det norske samfunnet har behov for vår solidaritet. Mange av Norsk Folkehjelps lokallag er viktige bidragsytere med lokale samfunnstiltak som det offentlige ikke ivaretar. Å forebygge utenforskap vil stå sentralt i fremtidens samfunn.

Norsk Folkehjelp vil

- Gjennom praktisk innsats bidra til at flyktninger og andre utsatte grupper blir inkludert i samfunnet.
- Styrke samarbeidet med fagbevegelsen om å bekjempe diskriminering og skape et inkluderende arbeidsliv for alle.
- Være pådriver og forkjemper for rettigheter, likestilling og gode levekår for innvandrere, flyktninger og asylsøkere.
- Styrke lokallagene for å sikre god organisasjonskunnskap, rekruttering og økt gjennomslagskraft i det politiske påvirkningsarbeidet.
- Gjennom lokallagene være en brobygger mellom kjønn, grupper, kulturer og generasjoner i lokalsamfunnet.
- Være en synlig aktør og sette politisk dagsorden innen flyktning- og inkluderingsfeltet.

ulike grupper av befolkningen kan undergrave ønsket om, og viljen til, inkludering hos mange i majoritetsbefolkningen. Økt fremmedfrykt og generalisering bidrar til økt diskriminering i arbeids- og samfunnsliv.

Norsk Folkehjelp skal bekjempe diskriminering og bidra til å skape et inkluderende arbeids- og samfunnsliv for alle. Også andre grupper i det norske samfunnet har behov for vår solidaritet. Mange av Norsk Folkehjelps lokallag er viktige bidragsytere med lokale samfunnstiltak som det offentlige ikke ivaretar. Å forebygge utenforskap vil stå sentralt i fremtidens samfunn.

Norsk Folkehjelp vil

- Gjennom praktisk innsats bidra til at flyktninger og andre utsatte grupper blir inkludert i samfunnet.
- Styrke samarbeidet med fagbevegelsen om å bekjempe diskriminering og skape et inkluderende arbeidsliv for alle.
- Være pådriver og forkjemper for rettigheter, likestilling og gode levekår for innvandrere, flyktninger og asylsøkere.
- Styrke lokallagene for å sikre god organisasjonskunnskap, rekruttering og økt gjennomslagskraft i det politiske påvirkningsarbeidet.
- Styrke og utvikle Solidaritetsungdom slik at de blir en viktig rekrutteringskilde og et kompetent tilskudd til vårt flyktning- og inkluderingsarbeid og andre samfunnsspørsmål.
- Styrke lokallagenes evne til å møte flyktninger fra ulike konfliktområder og kunnskap om hvordan håndtere flyktning- og inkluderingssspørsmål generelt.
- Styrke og utvikle Solidaritetsungdom slik at de blir en viktig rekrutteringskilde og et kompetent tilskudd til vårt flyktning- og inkluderingsarbeid og andre samfunnsspørsmål.

<ul style="list-style-type: none"> • Motvirke usannheter og fordommer. 	<ul style="list-style-type: none"> • Gjennom lokallagene være en brobygger mellom kjønn, grupper, kulturer og generasjoner i lokalsamfunnet. • Være en synlig aktør og sette politisk dagsorden innen flyktning- og inkluderingsfeltet. • Motvirke usannheter og fordommer.
<p>Humanitær nedrustning</p> <p>Humanitær nedrustning handler om å redusere og forhindre sivile lidelser på grunn av våpen og ammunisjon. Sivilsamfunnsaktører spiller en avgjørende rolle i dette arbeidet. I alt vårt arbeid vil vi bidra til å øke nasjonal og lokal kompetanse.</p> <p>Millioner av mennesker er utsatt for konsekvensene av væpnede konflikter, også lenge etter at konfliktene er over. Landminer, klasebomber og andre eksplosiver fører til død og ødelagte liv og undergraver mulighetene for fredelig utvikling og demokratisk deltakelse. Kvinner og menn blir ofte rammet ulikt i konflikt og det krever en særskilt bevissthet i vår respons.</p> <p>Det langsiktige målet for Norsk Folkehjelps humanitære nedrustnings- arbeid er at risikoen som miner, klaseammunisjon og andre våpen utgjør, reduseres til et nivå hvor sivile kan leve trygt og der utvikling ikke begrenses. Gjennom vårt arbeid skal vi forhindre lidelse forbundet med våpen og ammunisjon før, under og etter at de blir brukt.</p> <p>Norsk Folkehjelp skal være en av de viktigste globale aktørene innen humanitær eksplosivrydding. Vi skal også bruke vår kompetanse til sikring og destruksjon av våpen og ammunisjon. Vi skal styrke vårt operasjonelle og politiske arbeid for å beskytte sivile mot eksplosive våpen</p>	<p>Humanitær nedrustning</p> <p>Humanitær nedrustning handler om å redusere og forhindre sivile lidelser på grunn av våpen og ammunisjon. Sivilsamfunnsaktører spiller en avgjørende rolle i dette arbeidet. I alt vårt arbeid vil vi bidra til å øke nasjonal og lokal kompetanse.</p> <p>Millioner av mennesker er utsatt for konsekvensene av væpnede konflikter, også lenge etter at konfliktene er over. Landminer, klasebomber og andre eksplosiver fører til død og ødelagte liv og undergraver mulighetene for fredelig utvikling og demokratisk deltakelse. Kvinner og menn blir ofte rammet ulikt i konflikt og det krever en særskilt bevissthet i vår respons.</p> <p>Det langsiktige målet for Norsk Folkehjelps humanitære nedrustnings- arbeid er at risikoen som miner, klaseammunisjon og andre våpen utgjør, reduseres til et nivå hvor sivile kan leve trygt og der utvikling ikke begrenses. Gjennom vårt arbeid skal vi forhindre lidelse forbundet med våpen og ammunisjon før, under og etter at de blir brukt.</p> <p>Norsk Folkehjelp skal være en av de viktigste globale aktørene innen humanitær eksplosivrydding. Vi skal også bruke vår kompetanse til sikring og destruksjon av våpen og ammunisjon. Vi skal styrke vårt operasjonelle og politiske arbeid for å beskytte sivile mot eksplosive våpen i tettbygde strøk. Samtidig er det viktig å sikre full og effektiv implementering av vedtatte konvensjoner.</p> <p>Basert på våre erfaringer fra de vellykkede prosessene som førte til forbudene mot antipersonellminer og klaseammunisjon, vil Norsk Folkehjelp bidra til ytterligere humanitære</p>

i tettbygde strøk. Samtidig er det viktig å sikre full og effektiv implementering av vedtatte konvensjoner.

Basert på våre erfaringer fra de vellykkede prosessene som førte til forbudene mot antipersonellminer og klaseammunisjon, vil Norsk Folkehjelp bidra til ytterligere humanitære nedrustningsagendaer. Vi vil jobbe videre for styrking av internasjonale normer og regler for beskyttelse av sivile.

Atomvåpen er den største våpentrusselen mot menneskeheten og miljøet. Norsk Folkehjelp vil fortsette arbeidet for at flere land skal slutte seg til forbudet mot atomvåpen, samt øke kunnskapen og forståelsen av de humanitære konsekvensene av atomvåpen.

Norsk Folkehjelp vil

- Jobbe operasjonelt og politisk for økt beskyttelse av sivile før, under og etter konflikt og å styrke internasjonale regler og normer innen humanitær nedrustning.
- Jobbe for bedre kvalitet, effekt og kostnadseffektivitet i frigjøring av landområder som har miner, klaseammunisjon og andre eksplosive krigsetterlatenskaper.
- Jobbe for å styrke internasjonale regler og normer rundt våpen, for å beskytte sivile.
- Jobbe for å redusere trusselen som miner, klaseammunisjon, giftig avfall etter krig, eksplosive våpen, usikrede våpenlagre og kjernefysiske våpen utgjør.
- Jobbe for at flere stater slutter seg til forbudet mot atomvåpen og øke kunnskap om de humanitære konsekvensene.

nedrustningsagendaer. Vi vil jobbe videre for styrking av internasjonale normer og regler for beskyttelse av sivile. Atomvåpen er den største våpentrusselen mot menneskeheten og miljøet. Norsk Folkehjelp vil fortsette arbeidet for at flere land skal slutte seg til forbudet mot atomvåpen, samt øke kunnskapen og forståelsen av de humanitære konsekvensene av atomvåpen.

Norsk Folkehjelp vil

- Jobbe operasjonelt og politisk for økt beskyttelse av sivile før, under og etter konflikt og å styrke internasjonale regler og normer innen humanitær nedrustning.
- Jobbe for bedre kvalitet, effekt og kostnadseffektivitet i frigjøring av landområder som har miner, klaseammunisjon og andre eksplosive krigsetterlatenskaper.
- Jobbe for å styrke internasjonale regler og normer rundt våpen, for å beskytte sivile.
- Jobbe for å redusere trusselen som miner, klaseammunisjon, giftig avfall etter krig, eksplosive våpen, usikrede våpenlagre og kjernefysiske våpen utgjør.
- Jobbe for å øke kunnskapen om de humanitære konsekvensene av atomvåpen og at Norge og andre stater slutter seg til forbudet mot atomvåpen.
- Jobbe for å stanse bruk av eksplosive våpen i bebodde strøk, samt bidra til sivil beredskap og beskyttelse av sivile mot eksplosive våpen.
- Bidra til økt engasjement og aktivitet i lokallagene, og forståelse blant befolkningen for humanitær nedrustning.
- Redusere sivile lidelser i konflikt gjennom å kreve sluttbrukererklæring på norsk våpeneksport også til allierte.

• Jobbe for å stanse bruk av eksplosive våpen i bebodde strøk, samt bidra til sivil beredskap og beskyttelse av sivile mot eksplosive våpen.• Bidra til økt engasjement og aktivitet i lokallagene, og forståelse blant befolkningen for humanitær nedrustning.• Redusere sivile lidelser i konflikt gjennom å kreve sluttbrukererklæring på norsk våpeneksport også til allierte	

			<p>Dagsorden punkt 6 Prinsippprogram 2023-2027 STYRETS INNSTILLING TIL NYTT PRINSIPPROGRAM 2023-2027 ALLE FORSLAG</p> <p>Her finner du alle forslag til prinsippprogrammet med styrets innstilling. I <i>vedlegg 1</i> er forslaget til prinsippprogram 2023- 2027, etter styrets innstilling. I <i>vedlegg 2</i> er prinsippprogrammet for inneværende periode og prinsippprogrammet 2023-2027 etter styrets innstilling ved siden av hverandre for enklere sammenligning.</p>	
F	Forslagss tiller	Type forslag	Forslaget lyder:	Sentalstyret s vedtak
F1	NF Solidaritet ungdom	Endring sforlag	<p>Gjelder innledning i prinsippprogram - med tillatelse til landsmøtekomiteen å sette inn forslaget i teksten der det måtte passe.</p> <p>Forslag: Norsk Folkehjelp Solidaritetsungdom ønsker å legge til at Norsk Folkehjelp er en antirasistisk organisasjon i NF sitt prinsippprogram.</p>	TILTRES
F2	NF Solidaritet ungdom	Nytt forslag	<p>VÅR GRØNNE VISJON</p> <p>Hovedtema for Landsmøte 2023 er klima og krise. Hvordan organisasjonen skal jobbe med klimakrisen vi står ovenfor idag skal diskuteres. Dette er veldig viktig, men før vi krever tiltak fra andre, må vi se på oss selv. Vi har medlemmer fra hele Norge, noe vi er veldig stolte over. Dette er en styrke i organisasjonen vår, men vi kan ikke la dette gå utover kloden vår - vi må minske vårt økologiske avtrykk. Solidaritetsungdommen ønsker derfor å være et godt forbilde og innføre grønne tiltak ved alle våre arrangementer. Tilrettelegge for at vegetarmat blir servert på alle arrangementer i regi av Norsk Folkehjelp og at om man skal ha kjøtt må man velge dette aktivt ved påmelding til arrangementet</p> <p>Ta kollektivtransport, som buss og tog, så langt det er mulig. Dersom det ikke er mulig så skal man klima kompensere sin flyreise. Dette skal refunderes på lik måte som resten av reisen. Dette skal informeres om ved innkalling til arrangementer. Tilstrebe å ha papirløse arrangement</p>	DELVIS IVARETATT
F3	Klima og kriser komiteen	Nytt forslag	<p>Landsmøtekomiteen for klima og kriser foreslår å utvide og forsterke det som står i Prinsippprogrammet for 2019-2023. Erstatt avsnittet som står på side 4 i prinsippprogrammet: Endringer i klimaet og rasering av naturgrunnlag påvirker vårt arbeid, både nasjonalt og internasjonalt. Konsekvensene av klimaendringer er ofte ulike for kvinner, menn og barn, og rammer i stor grad fattige og marginaliserte mennesker. Klimaendringer vil potensielt skape ytterligere samfunnsmessige</p>	INTENSJON EN IVARETATT

		<p>skjevheter og bidrar til politisk ustabilitet, økt konfliktnivå og flere mennesker på flukt. Dette krever god lokal og internasjonal innsats. Klimaendringer vil også påvirke både type og mengde oppdrag for våre frivillige mannskaper og kreve en enda mer robust redningstjeneste. Komiteens forslag til nytt avsnitt, som erstatter forrige avsnitt - Klima og kriser Globale klimaendringer er en av de største truslene mot folks trygghet og for rettferdig fordeling av makt og ressurser. Norsk Folkehjelp skal gjøre det vi kan for å begrense den negative utviklingen for klima, miljø og biomangfold, og håndtere kommende kriser som følge av klimaendringer. Ifølge FNs klimapanel vil millioner av mennesker bli alvorlig rammet av klimaendringene, og konsekvensene vil treffe skjevt og urettferdig. De rike landene i verden har bidratt mest til klimakrisen, men blir minst rammet. Særlig sårbare land i det globale sør rammes hardt. Klimaendringene truer folks trygghet, matsikkerhet og forsterker konflikt om grunnleggende ressurser. Langsiktig samarbeid og utvikling og rask respons på akutte kriser skjer samtidig og overlappende. Når klimarelaterte kriser kommer igjen og igjen skal Norsk Folkehjelp bidra med rask respons, samtidig som vi jobber langsiktig med å styrke sivilsamfunn og demokratiske prosesser som gjør samfunn bedre rustet til å håndtere klimaendringer og kriser: Norsk Folkehjelp skal både i Norge og internasjonalt bidra til at kriser ikke blir verre enn de trenger å være. Når kriser skjer i områder hvor Norsk Folkehjelp driver internasjonalt solidaritetsarbeid, og hvor vår kompetanse trengs, skal vi respondere raskt med humanitær innsats. Vår humanitære innsats bygger på langsiktig samarbeid med lokale sivilsamfunnsorganisasjoner som ofte er de første til å snu seg rundt og bidra når kriser skjer. Vi skal støtte sivilsamfunn både med å bygge kompetanse for å håndtere klimatilpasning og respons på klimarelaterte kriser. Videre, som en ledende global aktør innen humanitær eksplosivrydding innebærer rask respons for Norsk Folkehjelp å tidlig gå inn og rydde i konfliktområder. Krig skaper store miljøproblemer, blant annet gjennom forurensning og ødelagte jordbruksområder. Ifølge Norad (Direktoratet for utviklingssamarbeid) er graden av fattigdom, konflikt og svakt demokratisk styresett avgjørende for hvor store konsekvenser en klimarelatert humanitær krise får i et land. Norsk Folkehjelps langsiktige arbeid med å støtte sivilsamfunnsorganisasjoner som jobber for mer demokrati og rettferdig fordeling er derfor sentralt i å gjøre samfunn i det globale sør mer hardføre i møte med klimarelaterte kriser og konflikter. Gjennom vår lange erfaring i partnerland vil Norsk Folkehjelp gi råd til norske myndigheter om hvilke tiltak som gir best resultater i norsk utviklingspolitikk, slik som hvordan Norge kan investere i fornybare, grønne prosjekter i det globale sør som tar hensyn til lokalbefolkning, rettferdig omstilling og menneskerettigheter. Også i Norge vil klimarelaterte kriser, som ekstreme værhendelser, utfordre samfunnssikkerheten fremover. Situasjonen krever</p>	
--	--	---	--

			både lokal klimatilpasning og en robust redningstjeneste som responderer raskt. Oppdragene til den frivillige førstehjelp- og redningstjenesten i Norsk Folkehjelp vil oftere være et resultat av klimaendringer, og vi må forvente at antall oppdrag og alvorlighetsgraden vil øke. Når klimaendringer fører til økt politisk ustabilitet og konfliktnivå i verden, betyr det at flere mennesker flykter fra hjemmene sine, på tvers av landegrenser. Norsk Folkehjelps frivillige samfunnspolitiske beredskap i Norge vil være sentral i å respondere raskt, for å ta godt imot mennesker på flukt. Kriser skaper uro og usikkerhet. Våre frivillige sørger for at informasjon når ut på mange språk, skaper trygge møteplasser i urolige situasjoner, og sikrer at grunnleggende rettigheter ivaretas for alle, over tid.	
F4	Klima og kriser komiteen	Nytt forslag	<p>Demokratiutvikling og internasjonal solidaritet s. 4-6 i prinsippprogrammet Norsk Folkehjelp vil:</p> <p>Nye kulepunkter</p> <ul style="list-style-type: none"> • Redusere organisasjonens eget klima- og miljøavtrykk i tråd med gjeldende internasjonale avtaler. • Jobbe politisk for at de landene som har mest utslipp må ta større ansvar for å løse klimakrisen. • Styrke sivilsamfunns kapasitet til å håndtere klimarelaterte kriser, både langsiktig motstandskraft og muligheten til å respondere raskt. • Være en pålitelig kunnskapsbank for norsk offentlighet om sammenhengen mellom klima, kriser og ulikhet. Bruke kunnskapen og erfaringene i samarbeidet med fagbevegelsen i Norge om å begrense global oppvarming. • Være en tydelig stemme både i Norge og internasjonalt for at klima- og miljøtiltak tar hensyn til lokalbefolkning, rettferdig omstilling og menneskerettigheter. • Arbeide for at sivilsamfunn i sør høres og beskyttes i kampen for å redde miljø og sikre livsgrunnlag. 	IVARETATT UNDER KLIMA OG KRISER
F5	Klima og kriser komiteen	Nytt forslag	<p>Flyktning og inkludering, s. 7-8 i prinsippprogrammet Norsk Folkehjelp vil</p> <p>Et nytt kulepunkt</p> <ul style="list-style-type: none"> • NF vil ved alle spørsmål om klima og kriser vurdere hvilke konsekvenser det har for kvinner og sårbare grupper og se på hvordan de kan bli inkludert som aktører i klimatiltak. 	IVARETATT UNDER KLIMA OG KRISER
F6	Klima og kriser komiteen	Nytt forslag	<p>Humanitær nedrustning til prinsippprogrammet, Norsk Folkehjelp vil:</p> <p>Kriger bidrar til klimagassutslipp Norsk Folkehjelp vil jobbe for at militære utslipp telles og kuttes.</p> <p>Norsk Folkehjelp skal jobbe for økt beskyttelse av miljø og klima innenfor konflikt,</p>	IVARETATT UNDER KLIMA OG KRISER

			eksplosivrydding og nedrustning. Norsk Folkehjelp er aktivt engasjert i nettverk i Norge og internasjonalt rundt spørsmål knyttet til beskyttelse av miljøet før, under og etter konflikt.	
F7	NF Fredrikstad	Endring sforslag	Ordet fagbevegelsens erstattes med LOs og fagforbundenes, til: Vi er LOs og fagforbundenes humanitære solidaritetsorganisasjon, og står for fagbevegelsens grunnverdier:	AVVISES
F8	NF Fredrikstad	Tilleggs forslag	Klima og kriser Sikre at også samfunnsdelen får varslingsystemer og opplæring i kriseberedskap, slik at de kan være en ressurs under kriser og katastrofer. Opplæringen må omfatte psykososiale oppgaver.	OVERSEND ES SENTRALST YRET
F9	NF Tromsø	Nytt forslag	Innspill til landsmøtekomiteen etter delegatsamling NF sanitet i Tromsø. Innspillet gjelder forslag til Prinsippprogram, kapittel Klima og kriser side 11 linje 7-45 og side 12 linje 1-6. Bakgrunn for innspillet: Klimaendringer vil ha konsekvenser for Norsk Folkehjelps arbeid, og organisasjonen må være forberedt på å gjøre tilpasninger som setter oss i stand til å møte disse utfordringene. Det er imidlertid en vesensforskjell mellom å ta høyde for konsekvensene klimaendringer vil ha for våre aktivitetsområder og det å etablere klimasak som nytt aktivitetsområde. Norsk Folkehjelp er allerede en mangefragmentert organisasjon med en bred portefølje, noe som medfører både suboptimalt fokus og kommunikasjon av vårt arbeid. Det er allerede mange etablerte organisasjoner som har klimakrise som sitt tydelige mandat, og vi ser det ikke som hensiktsmessig at Norsk Folkehjelp skal etablere dette som aktivitet i seg selv. Landsmøtekomiteen foreslår «Klima og kriser» som eget kapittel i Prinsippprogrammet – på lik linje med våre 4 etablerte arbeidsområder «Demokratiutvikling og internasjonal solidaritet», «Førstehjelp og Redningstjeneste», «Flyktning og inkludering» og «Humanitær nedrustning. Vi tolker dette som at komiteen foreslår klimasak som nytt hoved-arbeidsområde for Norsk Folkehjelp, noe vi ikke støtter. Vi foreslår derfor følgende endringer: - Den innledende teksten (s. 11, linje 8-34) forkortes og legges som avsnitt under innledningen «Solidaritet i praksis». Vi ber også om at avsnittet gjennomgås med tanke på om påstandene er dokumentert – f.eks.: Klimaendringer rammer de fattigste	AVVISES

		<p>hardest – men vet vi at kvinner rammes spesielt? I linje 10-12 er det en referanse/et sitat hvor det ikke er oppgitt hvor referansen er hentet fra (evt. er det ... i følge FN som er referert, men slik det fremstår er det en del av sitatet, ikke referansen).</p> <ul style="list-style-type: none"> o Følgende setning fjernes: «Norsk Folkehjelp vil jobbe for at rike land som Norge må bidra mer i kampen mot klimaet» (s.11 linje 16-17) – dette handler ikke om konsekvensen for våre arbeidsområder, men om klima som sak i seg selv. o Det samme gjelder setningen «Arbeid mot klimaendringer krever samarbeid på tvers av sektorer og landegrensener, og dette gir Norsk Folkehjelp potensiale til å være ledende i Norge på problematikk rundt klima og kriser» (s.11 linje 26-28) o Følgende setning fjernes eller flyttes: «Norsk Folkehjelp skal jobbe for at flere menn blir aktører i områder som oftest kvinner er aktive (f.eks. I flyktningshjelp) og flere kvinner blir aktører i områder hvor er tradisjonelt flere menn (f.eks. søk og redning)». Her refereres det ikke til klima – men til likestilling. (s.11 linje 31-34). <p>- Punktene under «Norsk Folkehjelp vil» fjernes eller flyttes under relevant aktivitetsområde:</p> <ul style="list-style-type: none"> o Kulepunkt 1 «Være en pålitelig kunnskapsbank om sammenhenger mellom klima, kriser og samfunn» (s.11 linje 37-38) flyttes til «Demokratiutvikling og internasjonal solidaritet». o Kulepunkt 2 «Sikre organisasjonsbygging og strategisk plassering av lokallag slik at vi kan rykke ut raskt til hendelser som krever vår innsats» (s.11 linje 39-40) flyttes til «Førstehjelp og redningstjeneste» o Kulepunkt 3 «Være en organisasjon som bidrar akutt og over tid ved kriser og katastrofer» (s.11 linje 41) flyttes til «Førstehjelp og redningstjeneste» o Kulepunkt 4 «Fokusere på kontinuerlig trening av mannskaper slik at de er forberedt i kompleksiteten oppdragene de møter og oppmuntre til en lik deltakelse av menn og kvinner.» (s.11 linje 42-44) flyttes til «Førstehjelp og redningstjeneste» o Kulepunkt 5 «Fokusere på forebygging og klimatilpasning i kommuner og lokalsamfunn» (s.11 linje 45) fjernes – dette er klimasak i seg selv og ikke fokus på konsekvens for vårt arbeid o Kulepunkt 6 «At det skal bli enklere og billigere for enkeltpersoner og lokallag å gjøre klimavennlige valg» (s.12 linje 1-2): «enkeltpersoner» fjernes med samme begrunnelse som kulepunkt 5. Resten av kulepunktet flyttes til «Førstehjelp og redningstjeneste» og «Flyktning og inkludering». o Kulepunkt 7 «At klimaflyktninger skal anerkjennes under FNs flyktningskonvensjon med juridiske rettigheter» (s.12 linje 3-4) flyttes til «Flyktning og inkludering» o Kulepunkt 8 «Jobbe på et politisk nivå for å sikre prioriteringen av klimatiltak i nasjonal og internasjonal politikk» (s.12 linje 5-6) strykes – da dette utvilsomt handler 	
--	--	--	--

			<p>om klimasak i seg selv – og heller ikke er en del av anbefalingen fra landsmøtekomiteen «Klima og kriser».</p> <p>Ved å gjøre disse endringene oppnår vi en tydeliggjøring av at klimaendringer har konsekvenser for alle våre innsatsområder og at vi må gjøre relevante endringer i organisasjonen for å møte dette, samtidig som vi ikke skal gjøre klimasak til et arbeidsområde i seg selv.</p>	
F10	Delegatsamling for lagene i nord	Nytt forslag	<p>Innspill til landsmøtekomiteen etter delegatsamling NF sanitet i Tromsø.</p> <p>Innspillet gjelder forslag til Prinsippprogram, kapittel Klima og kriser side 11 linje 7-45 og side 12 linje 1-6.</p> <p>Bakgrunn for innspillet: Klimaendringer vil ha konsekvenser for Norsk Folkehjelps arbeid, og organisasjonen må være forberedt på å gjøre tilpasninger som setter oss i stand til å møte disse utfordringene. Det er imidlertid en vesensforskjell mellom å ta høyde for konsekvensene klimaendringer vil ha for våre aktivitetsområder og det å etablere klimasak som nytt aktivitetsområde. Norsk Folkehjelp er allerede en mangefragmentert organisasjon med en bred portefølje, noe som medfører både suboptimalt fokus og kommunikasjon av vårt arbeid. Det er allerede mange etablerte organisasjoner som har klimakrise som sitt tydelige mandat, og vi ser det ikke som hensiktsmessig at Norsk Folkehjelp skal etablere dette som aktivitet i seg selv.</p> <p>Landsmøtekomiteen foreslår «Klima og kriser» som eget kapittel i Prinsippprogrammet – på lik linje med våre 4 etablerte arbeidsområder «Demokratiutvikling og internasjonal solidaritet», «Førstehjelp og Redningstjeneste», «Flyktning og inkludering» og «Humanitær nedrustning. Vi tolker dette som at komiteen foreslår klimasak som nytt hoved-arbeidsområde for Norsk Folkehjelp, noe vi ikke støtter. Vi foreslår derfor følgende endringer:</p> <p>- Den innledende teksten (s. 11, linje 8-34) forkortes og legges som avsnitt under innledningen «Solidaritet i praksis». Vi ber også om at avsnittet gjennomgås med tanke på om påstandene er dokumentert – f.eks.: Klimaendringer rammer de fattigste hardest – men vet vi at kvinner rammes spesielt? I linje 10-12 er det en referanse/et sitat hvor det ikke er oppgitt hvor referansen er hentet fra (evt. er det ... i følge FN som er referert, men slik det fremstår er det en del av sitatet, ikke referansen).</p>	AVVISES

		<p>o Følgende setning fjernes: «Norsk Folkehjelp vil jobbe for at rike land som Norge må bidra mer i kampen mot klimaet» (s.11 linje 16-17) – dette handler ikke om konsekvensen for våre arbeidsområder, men om klima som sak i seg selv.</p> <p>o Det samme gjelder setningen «Arbeid mot klimaendringer krever samarbeid på tvers av sektorer og landegrensener, og dette gir Norsk Folkehjelp potensiale til å være ledende i Norge på problematikk rundt klima og kriser» (s.11 linje 26-28)</p> <p>o Følgende setning fjernes eller flyttes: «Norsk Folkehjelp skal jobbe for at flere menn blir aktører i områder som oftest kvinner er aktive (f.eks. I flyktningshjelp) og flere kvinner blir aktører i områder hvor er tradisjonelt flere menn (f.eks. søk og redning)». Her refereres det ikke til klima – men til likestilling. (s.11 linje 31-34).</p> <p>- Punktene under «Norsk Folkehjelp vil» fjernes eller flyttes under relevant aktivitetsområde:</p> <p>o Kulepunkt 1 «Være en pålitelig kunnskapsbank om sammenhenger mellom klima, kriser og samfunn» (s.11 linje 37-38) flyttes til «Demokratiutvikling og internasjonal solidaritet».</p> <p>o Kulepunkt 2 «Sikre organisasjonsbygging og strategisk plassering av lokallag slik at vi kan rykke ut raskt til hendelser som krever vår innsats» (s.11 linje 39-40) flyttes til «Førstehjelp og redningstjeneste»</p> <p>o Kulepunkt 3 «Være en organisasjon som bidrar akutt og over tid ved kriser og katastrofer» (s.11 linje 41) flyttes til «Førstehjelp og redningstjeneste»</p> <p>o Kulepunkt 4 «Fokusere på kontinuerlig trening av mannskaper slik at de er forberedt i kompleksiteten oppdragene de møter og oppmuntre til en lik deltakelse av menn og kvinner.» (s.11 linje 42-44) flyttes til «Førstehjelp og redningstjeneste»</p> <p>o Kulepunkt 5 «Fokusere på forebygging og klimatilpasning i kommuner og lokalsamfunn» (s.11 linje 45) fjernes – dette er klimasak i seg selv og ikke fokus på konsekvens for vårt arbeid</p> <p>o Kulepunkt 6 «At det skal bli enklere og billigere for enkeltpersoner og lokallag å gjøre klimavennlige valg» (s.12 linje 1-2): «enkeltpersoner» fjernes med samme begrunnelse som kulepunkt 5. Resten av kulepunktet flyttes til «Førstehjelp og redningstjeneste» og «Flyktning og inkludering».</p> <p>o Kulepunkt 7 «At klimaflyktninger skal anerkjennes under FNs flyktningkonvensjon med juridiske rettigheter» (s.12 linje 3-4) flyttes til «Flyktning og inkludering»</p> <p>o Kulepunkt 8 «Jobbe på et politisk nivå for å sikre prioriteringen av klimatiltak i nasjonal og internasjonal politikk» (s.12 linje 5-6) strykes – da dette utvilsomt handler om klimasak i seg selv – og heller ikke er en del av anbefalingen fra landsmøtekomiteen «Klima og kriser».</p>	
--	--	---	--

			Ved å gjøre disse endringene oppnår vi en tydeliggjøring av at klimaendringer har konsekvenser for alle våre innsatsområder og at vi må gjøre relevante endringer i organisasjonen for å møte dette, samtidig som vi ikke skal gjøre klimasak til et arbeidsområde i seg selv.	
F11	NF Solidaritet tsungdom Kristiania	Tillegg sforsla g	<p>Endringsforslag til Prinsippogram. Klima og kriser (sjette kulepunkt)</p> <p>Opprinnelig tekst: - At det skal bli enklere og billigere for enkeltpersoner og lokallag å gjøre klimavennlige valg</p> <p>Tilleggsforslag: - Jobbe med å redusere egne klimaavtrykk, og gjøre det enklere og billigere for enkeltpersoner og lokallag å gjøre klimavennlige valg</p> <p>Begrunnelse: Det bør gjøres enda tydeligere at organisasjonen også vil se på egen drift og gjøre nødvendige tiltak for å redusere sine klimaavtrykk.</p>	DELVIS IVARETATT UNDER KLIMA OG KRISER
F12	Representant skaps møte Sanitet	Endring sforslag	<p>Begrepet «Frivillig helseberedskap» har gjennom håndteringen av koronapandemien vokst frem som et aktuelt begrep for Norsk Folkehjelps beredskap i bistand til kommuner og helseforetak. Vi foreslår at man implementerer begrepet i prinsippogrammet.</p> <p>Endringsforslag: Norsk Folkehjelp er en av landets største bidragsyttere innen frivillig helseberedskap hvor vi bidrar med beredskapsambulanser som støtte til helsevesenet, frivillige akuthjelpere og førstehjelpsberedskap på kultur- og idrettsarrangementer.</p>	IVARETATT SAMME F13
F13	Representant skaps møtet Sanitetsun gdom	Endring sforslag	<p>Begrepet «Frivillig helseberedskap» har gjennom håndteringen av koronapandemien vokst frem som et aktuelt begrep for Norsk Folkehjelps beredskap i bistand til kommuner og helseforetak. Vi foreslår at man implementerer begrepet i prinsippogrammet.</p> <p>Endringsforslag: Norsk Folkehjelp er en av landets største bidragsyttere innen frivillig helseberedskap</p>	IVARETATT SAMME F12

			<p>hvor vi bidrar med beredskapsambulanser som støtte til helsevesenet, frivillige akutthjelpere og førstehjelpsberedskap på kultur- og idrettsarrangementer.</p>	
F14	Representantskaps møte Sanitet	Nytt forslag	<p>Forslag til nytt kulepunkt: Styrke vår posisjon som støtteaktør til helsetjenesten og kommunene innen frivillig helseberedskap.</p>	IVARETATT SAMME F15
F15	Representantskaps møte Sanitetsungdom	Nytt forslag	<p>Forslag til nytt kulepunkt: Styrke vår posisjon som støtteaktør til helsetjenesten og kommunene innen frivillig helseberedskap.</p>	IVARETATT SAMME F14
F16	NF Fredrikstad	Nytt forslag	<p>Nytt kulepunkt: Styrke lokallagenes evne til å møte flyktninger fra ulike konfliktområder og kunnskap om hvordan håndtere flyktning- og inkluderings spørsmål generelt.</p>	IVARETATT
F17	NF Fredrikstad	Tilleggs forslag	<p>Nytt kulepunkt 5: Styrke og utvikle Solidaritetsungdom slik at de blir en viktig rekrutteringskilde og et kompetent tilskudd til vårt flyktning- og inkluderingsarbeid og andre samfunns spørsmål.</p>	TILTREDES

F1 8	NF Fredrikst ad	Tillegg sforsla g	Legge til i kulepunkt 5 Jobbe for at Norge og flere andre stater slutter seg til forbudet mot atomvåpen og øke kunnskapen om de humanitære konsekvensene.	IVARETATT SAMME SOMF19
---------	-----------------------	-------------------------	---	------------------------------

F19	Landsmøt ekomiteen	Tilleggs forslag	Legge til i kulepunkt 5. Jobbe for at Norge og andre stater slutter seg til forbudet mot atomvåpen og øke kunnskap om de humanitære konsekvensene	IVARETATT
-----	-----------------------	---------------------	---	-----------